

MËSIMI I TRETË - ТРЕТИЙ УРОК

I. NJONJA - ЗНАКОМСТВО (II)

A.

Nikollaj Skvorcovi: - Tungjatjeta, Marin! (*Здравствуйте, Марин!*)

Marin Drini: - Tungjatjeta, Nikollaj Ivanoviç! (*Здравствуйте, Николай Иванович!*)

Nikollaj Skvorcovi: - Kush është kjo vajzë e re? (*Кто эта молодая девушка?*)

Marin Drini: - Ah, më falni! Njihuni, ju lutem. Kjo vajza e re është Zana Kodra. Ajo është shqiptare, përkthye. Zana, ky është zoti Skvorcov. Ai është rus. Ai është gazetar. (*Ах, простите! Познакомитесь, пожалуйста. Эта молодая девушка - Зана Кодра. Она албанка, она переводчик. Зана, это господин Скворцов. Он русский. Он журналист.*)

Zana Kodra: - Gëzohem që u njohëm! (*Рад знакомиться с вами!*)

Nikollaj Skvorcovi: - Gëzohem gjithashtu! (*Я тоже рад*)

Marin Drini: - Zoti Skvorcov di pak shqip. Ai mëson çdo ditë. Unë e ndihmoj. (*Господин Скворцов знает немного албанский язык. Он учится каждый день. Я помогаю ему.*)

Zana Kodra: - Sa mirë! Më vjen keq, por tani më duhet të shkoj. Shoqëroj një grup turistësh italianë dhe ata më presin. Mirupafshim! (*Как хорошо! К сожалению, теперь мне надо уйти. Я сопровождаю группу итальянских туристов и они ожидают меня. До свидания!*)

Marin Drini: - Mirupafshim, Zana! (*До свидания, Зана!*)

Nikollaj Skvorcovi: - Mirupafshim! (*До свидания!*)

B. Вопросы-Ответы

- Kush është kjo vajzë e re? (*Кто эта молодая девушка?*)

- Kjo është Zana Kodra. (*Она Зана Кодра.*)

- Çfarë është ajo? (*Кто она такая?*)

- Ajo është shqiptare. Ajo është përkthye. (*Она албанка. Она переводчик.*)

- Kush është ky zotnia? (*Кто этот господин?*)

- Ky është Nikollaj Skvorcov. (*Это Николай Скворцов.*)

- Çfarë është ai? (*Кто он такой?*)

- Ai është rus. Ai është gazetar. (*Он русский. Он журналист.*)

II. ГРАММАТИКА

A. НЕОПРЕДЕЛЁННАЯ ФОРМА СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ

Существительные в албанском языке имеют *определённую* и *неопределённую* форму.

В вышеприведённом диалоге мы употребили в качестве именной части составного сказуемого неопределённую форму имени существительного:

ajo është shqiptare, përkthyes - она албанка, переводчик.

ai është rus, gazetar - он русский, журналист.

В отличие от определённой формы, неопределённая форма имён существительных в албанском языке указывает на лица или предметы вообще, не выделяя их из множества других, например:

Kush është ai? Ai është gazetar (një gazetar).

Кто он такой? Он журналист (какой-то журналист)

Неопределённая форма существительных употребляется без артикля (*është gazetar*) или с неопределённым артиклем **një** (*është një gazetar*) в ед. числе и **disa** (*disa gazetarë*) во множ. числе обеих родов.

Вот несколько примеров:

gazetar - një gazetar (ед. число)

gazetarë - disa (ca) gazetarë -(мн. число)

Единственное число

shok - një shok

shoqe - një shoqe

rus - një rus

ruse - një ruse

shqiptar - një shqiptar

shqiptare - një shqiptare

Множественное число

shokë - disa shokë

shoqe - disa shoqe

rusë - disa rusë

ruse - disa ruse

shqiptarë - disa shqiptarë

shqiptare - disa shqiptare

Иногда вместо *disa* употребляется разговорная форма *ca*.

Неопределённая форма мн. числа имён существительных образуется, прибавляя к неопределённой форме ед. числа окончание **-ë** для мужского рода и окончание **-e** для женского рода, например:

një shok - disa shokë (м. р.) -

një rus - disa rusë (м. р.)

një italyanë - disa italyanë (ж. р.)

një ruse - disa ruse (ж. р.)

УПРАЖНЕНИЕ 1.

Образуйте неопределённую форму с неопределённым артиклем një от следующих существительных в ед. числе.

Образец: libër - një libër:

mësim (урок)

turist (турист)

shqiptar -

amerikan -

shqiptare -

amerikane -

fjalë (*СЛОВО*) - italian - italiane -
dhomë (*КОМНАТА*) anglez - angleze -

УПРАЖНЕНИЕ 2.

Образуйте неопределённую форму множественного числа у следующих существительных :

Образец: një shok - disa shokë, një shoqe - disa shoqe.

një shqiptar - një shqiptare -
një turist - një turiste -
një gazetar - një gazetare -
një anglez një angleze -
një përkthyes një përkthyesë
një italian një italiane
një mësim - një fjalë

В. КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ

Ниже следуют количественные числительные в албанском языке

:

një (1)
dy (2)
tre (3)
katër (4)
pesë (5)
gjashtë (6)
shtatë (7)
tetë (8)
nëntë (9)
dhjetë (10)
njëmbëdhjetë (11)
dymbëdhjetë (12)
trembëdhjetë (13)
katërmëdhjetë (14)
pesëmbëdhjetë (15)
gjashtëmbëdhjetë (16)
shtatëmbëdhjetë (17)
tetëmbëdhjetë (18)
nëntëmbëdhjetë (19)
njëzet (20)
njëzet e një (21)
njëzet e dy (22)
njëzet e tre (23)
njëzet e katër (24)
njëzet e pesë (25)
tridhjetë (30)

tridhjetë e një (31)
tridhjetë e dy (32)
dyzet (40)
pesëdhjetë (50)
gjashtëdhjetë (60)
shtatëdhjetë (70)
tetëdhjetë (80)
nëntëdhjetë (90)
njëqind (100)
njëqind e një (101)
njëqind e dy (102)
dyqind (200)
treqind (300)
katërqind (400)
pesëqind (500)
gjashtëqind (600)
shtatëqind (700)
tetëqind (800)
nëntëqind (900)
njëmijë (1000)
njëmijë e një (1001)

УПРАЖНЕНИЕ 3.

Переведите на русский язык:

një
gjashtë
dhjetë
pesëmbëdhjetë
njëzet
njëzet e një
tridhjetë
shtatë
trembëdhjetë
dyzet
pesëqind
treqind
pesë
pesëdhjetë
njëmijë

УПРАЖНЕНИЕ 4.

Переведите эти количественные числительные на албанский язык:

2, 5, 7, 10, 100, 50, 30, 300, 1000, 101, 8, 18, 6, 60.

УПРАЖНЕНИЕ 5.

Переведите на албанский язык:

- Здравствуйте, Николай Иванович!
- Здравствуйте, Марин!
- Кто она?
- Ах, простите. Познакомьтесь. Это Надежда Петровна. Она русская, туристка. Это Марин Дрини. Он албанец, переводчик.
- Рад познакомиться с вами, Надежда Петровна!
- Я тоже рада познакомиться с вами, Марин!

СЛОВАРЬ:

Примечание: Слова представлены в словаре не в алфавитном порядке, а в порядке их появления в тексте.

mësimi i tretë - *третий урок*

po - *да*

po kjo vajzë e re kush është - *а это молодая девушка кто*

zotni - *господин*

më falni - *простите*

ju lutem - *пожалуйста*

përkthyes - *переводчик*

përkthyesë - *переводчица*

gazetar - *журналист*

gëzohem që u njohëm - *рад познакомиться*

gëzohem - *я рад*

gjithashtu - *тоже*

unë di shqip - *я знаю албанский язык*

pak - *немного*

mëson - *учится*

çdo ditë - *каждый день*

ndihmoj - *помогаю*

e ndihmoj - *помогаю ему*

sa mirë - *как хорошо*

po shkoj - *я иду*

shoqëroj - *сопровождать*

turist - *турист*

turiste - *туристка*

libër - *книга*

laps - *карандаш*

pres - *ожидать, ждать*

më presin - *ОНИ ОЖИДАЮТ МЕНЯ*

Памятник Георгию Кастриоти - Скандербег
в Круе.